

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és lajtorajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona   Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4   Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Rákóczi itthon!

Végre megtörtént!

Ami után oly régóta epedt a magyar hazai földben nyugszik a nagy fejedelem, a legeszményibb ember, kit valaha e föld szült, a legönzettelenebb, a legnagyobb azok között, kik valaha kardot rántottak a magyar ősi alkotmány védelmére.

Ma, midőn ország-zerte kigyulladnak a halottak sírjain a mécses, a midőn virágos kertté l-szen a síri temető, nem marad pusztán a Te sírod sem nagy fejedelmünk, egy nemzet szeretete gyújt azon mécses, s rakja le a hazafitni kegyelet legszebb virágait.

Sírotokhoz száll a magyar lélek, s a kiszáradt esontok megszólalnak, s a hang — akár a tárogató — terjed tovább-tovább, szerte a hazában. És a szózat tanulságos, mondván:

Az igazi, önzetlen hazaszeretetet nem marad megjutalmazatlanul. Ideig óráig diadalmaskodhatik a hamisság, a zsarnokság, elhomályosíthatják az igazi érdemet, de előbb vagy utóbb győzni kell az igazságnak. Ez a föld a szabad, a független magyar haza; annak kell maradnia most és mindörökre . . .

Ezt értsd meg óh magyar! Ne csillogó kitüntetések, felsőbb mosolyok után esengj, hanem törekedj igazi érde-

TARCA.

Ünnepi-beszéd.

A Kaszinó 1906. okt. 27-iki estélyén tartotta
 Foltiny Ákos

Nagyok voltak a küzdelmek, miket nemzetünk folytatott és az isteni kegyelem gondoskodott róla, hogy a nagyidőknek legyenek meg a maguk fenséges nagy alakjai, kik szellemük varázshatalmával új eszmék, új törekvéseknek nyitva utat, úgy világították be vele azt a korszakot, melyben éltek, mint a hogy a nap elárasztja fényvel, melegséggel, az őt körülvevő csillagbirodalmát.

Egy ily felejthetetlen, tettekben gazdag korszaknak volt vezére II-ik Rákóczi Ferenc fejedelem, kimagasló alakjai azok a kurucznagyok, kikért csak az imént mult el nálunk az igazi kegyelet ünnepe.

Ha valaha, úgy ma szükségünk van reá, hogy emlékezzünk régiokról. Emlékezzünk hazánk nagy önzetlen alakjairól, kiknek legendaszerű bátorságuk, haszretetökből merítsünk erőt, kitartást, lelkesedést, hogy nagy küzdelmünket egyszer mégis győzelemmel, nemzeti nagy céljaink teljes elérésével fejezhessük be.

Mérhetlen nagy erkölcsi erőlesí erőt képviselnek ők, mert hazájokat nálók senki sem szerette jobban.

mekre, melyek e hazát nagygyá, boldoggá tehetik, s legnagyobb kitüntetésed az legyen, amit a nemzet ad neked.

Az ünnepség lefolyása nálunk. Elő-készületek s várás.

Már napokkal az előtt hozzáfogtak a pályaudvar feldíszítéséhez. Okt. 27-én reggel a fedett pályaudvar egy hatalmas diadalkapuzhoz hasonlított, melyen két kilométer hosszúságu a zöld lombfüzér, száz- és száz zászló (részint a nemzet, részint Rákóczi színeivel), számtalan Rákóczi és Thököly címer ékesített. A falak piros szövettel voltak bevonva; a leginpozánsabb volt a két katafalk, mely Rákóczi és Thököly koporsóit várták.

Okt. 27-én esős napra virradt Orsov, de azért tudt ki mind a pályaudvarra, aki csak tehetette. A magyar és férfidalkörök egyesülten vonultak ki saját lobogóik alatt. Impozáns menetben mentek ki az állami elemi és polgári iskolás tanulók. Különösen a polg. iskolások Rákóczi tollal díszített magyar sapkája tett jó hatást.

A pályaudvaron már 3/8 óraker együtt volt a várakozó küldöttség: a kormány, a főrendiház a képviselőház s a törvényhatóságok küldöttségei, akik 4 külön vonaton érkeztek meg.

Ekkor tünt ki, hogy az a szigoru

Miként a granit sziklakebléből előtörő forrás gyémántcseppe, oly tiszta, oly ragyogó, oly fényes, oly maculátlan a szívökben buzgó hazaszeretetet felmagasztalás érzete.

Ma láttuk, s lehetetlen, hogy édes öröm ne töltse el lelkünket, mint hódít a lavina ellentáthatatlan erejével mind jobban és jobban ez érzés; mint válik az egész nemzet egy emberré, pedig az összetartásban létezik a legnagyobb erő. Úgy kellett történnie, hogy Rákóczi hamvaival együtt megjelent nagy szelleme is és átszárnyalva a hon felett megihleté honfiaink szívét.

Ültünk örözünnepet, mert őt visszahozták. Pedig a ravatal legyen bár mily ékes is, a sír, a mulandóság, az enyészeti fájó érzését kelti fel, jóllehet a multa való szomorú emlékezést a lefolyt két évszáhad, a számos nemzedék letűnése enyhíthető, mégis ott borongott sötét felhőként lelkünkben mind máig az a keserű tudat, hogy nemzetünk mártyrjai számkivetetten idegen földben porlanak.

Mert volt egyszer, tudott lenni egy országgyűlés, ki szabadságunk vértanúira reá mondva törvényben a hazaárulást és ott állott, bosszúra hiva fel magát az eget is, istenkáromlásként mostanáig e szegényfolt.

Jóllehet a magyar néplélek az ő egyszerű, becsületességével kiérezte az ármányt belőle. Magsugta a szíve, hogy

rendelkezés, mely a pályaudvaron való megjelenést olyan nagyon korlátozta, teljesen a helyviszonyok nem ismerésén alapult. Helyes az a fővárosban, helyes lett volna Szegeden, de teljesen céltevesztett volt Orsován, ahol a nagyszámú idegenek dacára kongott az állomás az üreségtől. Az orsovai magyar nőket pl. egészen visszatartották a pályaudvaron való megjelenéstől, s csak 1 nappal előbb engedték meg nekik, hogy mintegy 30-an a ravatalokra koszorut helyezhessenek. Bizony efért volna oda még 300 sőt 3000 is.

Véleményünk szerint az ünnepség arra való, hogy abból ihletet, lelkesedést merítsen a lakosság. S ha ilyen ihletre, hazafias lelkesedésre szükség van a lakosságnak valahol, úgy Orsova az a hely.

Legjobb lett volna a rendezést a részvételt illetőleg a helyi hatóságokra bízni.

A hamvak megérkezése.

Reggel hét óra tíz percek Szterényi és Ludwig államtitkárok különvonaton átmentek a román határállomásra, Ver-ciorovára, ahol a hamvakat szállító bizottság tagjai, Thaly Kálmán vezetésével, köztük Fraknoi Vilmos egyházi díszben, a többiek Thallóczy osztályfőnök, Förster báró és Török Aurél díszben várták a vonatot. Ott volt

nem lehet az törvény, mit szolgállekek alacsony gondolkodás módja hozott létre.

Ott lebegett hótisztán lelki szeme előtt, a másik az igazi, az isteni törvény, ki a haza önzetlen nagy fiait a nemzet apostoláivá, szentjeivé avatta már akkor mielőtt még a mostani képviselőház kitépte volna a magyar törvényt abból, a mult idők ama gyalázatos lapját.

Iszonyat elgondolni is, hogy létezett e hazában oly egyén, ki nem félt az Istentől, mikép elnémul ajkán örökre a szó, megfagy érében a vér, mikor kimondani meri a legszörnyűbb bűnt, a haza árulást reá! a haza e fenséges alakjára, kit népe annyiszor megsiratott, annyiszor visszasóhajtott.

Reá, ki bővelkedett mindama földi javakkal, mikkel Isten az embert csak megáldhatja és mikor nehéz válságos napok, nyomorral, szenvedéssel teljeselek szakadtak e szegény árva hazára, mikor a szebb jövőnek reményében kezdett megingani a hit, a bizalom, csodálatra méltó honszeretetével ő mutatott példát az önfeláldozásra.

Otthagya hitvesét gyermekeit, felvedve testvér, rokont, barátot, feláldozva kincseit, mérhetlen gazdagságát, élére állott ifjan a küzdelemnek.

Elfogták, bebörtönözték, oda ugyanabba a börtönbe, honnan nagyatyjának Zrínyi Péternek is csak egy útja volt még a vépadra.

Lowri superior, a konstantinápolyi lazarista-rend főnöke és Aslam Péter rodostói alkonzul, a ki Kőszeghynek, az emigránsok egyikének rokonságához tartozik. Szterényi államtitkár átvevén a hamvakat, a szállító kocsit hozzácsatolták a vonathoz. Az átadást a román határállomáson nagy közönség nézte. Pontban 8 óra 10 perckor méltóságos csendben utnak indult a vonat.

A magyar határnál mozsárdurrogással fogadták a vonatot. A vonat megállott, közönsége kiszállott s egyesülve a közeli helységek nemzeti színű lobogó alatt egybesereglett lakosságával, kalaplevéve nézte a hamvakat hozó kocsit. A koporsók közül Rákóczi fejedelemét, Zrinyi Ilonáét és Thököly fejedelemét hermellinnel szgett biboros bársony takarta és korona fedte. A közepen Rákóczi és Zrinyi Ilona, mellettük Rákóczi József, a fejedelem fiának és Thökölynek koporsója, a másik oldalon Beresényi, Esterházy és Sibrik koporsói voltak elhelyezve.

A koporsókkal együtt számos koszorut is hoztak, melyeket a konstantinápolyi magyar egyesület, a keleti tengerhajós társaság, a brailai magyarok stb. helyeztek a koporsóra. A közönség az esős időben is kalaplevéve, mély megilletődéssel állotta körül a hazai földre került szent hamvakat. Rövid szünet után a vonat tarackdurrogás között folytatta útját.

A vonaton a tetemekkel érkezettek nem győzték magasztalni azt a lelkes fogadást, a melyben a hamvakat vivő vonatot egész Törökországban, különösen Izmidben részesítették.

Pontban 8 óra 20 perckor rohogott be a vonat az orsovai állomásra, a hol a lugosi és az orsovai dalegyesület a Himnusz elénekülésével fogadta, melyet a nagyszámu díszes közönség, élén az országgyűlés és a kormány tagjaival, a dalosokkal együtt énekelt.

B hamvak átadása.

A Hymnus elhangzása után előlépett Thaly Kálmán, s átadta a hamvakat a miniszterelnöknek. Megható

És mikor inkább számlálták már a a holtakhoz, mint az élőkhez, kimenekült kimentette Lehmann kapitány önélete árán. A veszélyek nem csüggesztették, csak még aczélták lelkét. Még nagyobb hévvel fogott a nemzeti szabadság kivívásához. Az átszenvedett veszedelmek csak még emelték nimbusát, és oly férfiak is, mint Beresényi, ki osztrák generalis volt, szívvel-lélekkel vették körül, s nem is hagyták el többé soha.

Ekkor ígértek neki kincseket, egész birodalmat, s őt ez mind nem érintette, egyet kívánt utolsó leheletéig, a magyar szabadságot.

S később is, mikor leáldozott a kurucok napja, inkább tengette szükölködve szegény bujdosóként napjait, sem hogy lássa fényben pompában úszva, mint hordja nemzete az elnyomatás nehézségét.

De igaz is, „nem szül gyáva nyulat Nubia párducza“!

A babér bimbójában is csak babér marad!

Zrinyi Ilona volt e hőslélek édesanyja, a Zrinyiek pedig korán megtanulták, hogy kell magokat hazájokért feláldozni.

Zrinyi Ilonában az angyal szépsége és a félisten lelkülete egyesült, hamar felkellett vennie az özvegyi fátyolt, de nem gyászolhatta soká önbánatát, nem volt arra alkalmas az akkori idő.

volt beszédének az a része, amely 46 évi munkálkodásának a mai szép eredményéről beszélt, s midőn magáról mondá: „Most már én, öreg szolgája a Rákóczi kultusznak, befejeztem feladatomat, átadom a hamvakat a magyar kormányoknak.“

Ekkor Szalay László képviselő vezetésével tizenkét diszmagyaros képviselő Rákóczi koporsóját kiemeli, a katarfalkra teszi és kivont karddal melléje sorakozik. Más tíz diszmagyaros ur Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó vezetésével Thököly koporsóját viszi a katarfalkra. Mindkét koporsóra ráteszik a kardot, a jogart és a fejedelmi süveget. Közben a kordonon kívül a lugosi és orsovai dalegyesület a Himnusz éneklé. Azután Wekerle Sándor miniszterelnök felel Thaly-nak. Erős hangja messze hallatszók, szava fölgyújtja a sziveket.

A miniszterelnök beszéde után Polonyi Géza fölvasta a Mindszeut havának huszonhetedik napjáról dalált jegyzőkönyvet, a melvet öt példányban aláírtak a miniszterek, az ötösbizottság tagjai és a törvényhozás elnöksége.

A hamvak besztertelése.

Most párhuzamos lett az ünnep, a két ravatal körül. Rákóczi koporsóját Fraknoi püspök szentelte be díszes, nagy segédlettel. Mikor a requiem elhangzott, a püspök gyönyörű imát mondott. Thököly fejedelem koporsójánál Scholtz Frigyes evangélikus püspök mondott imát. A lugosi dalegyesület most a Szózatot énekelte és megkezdődött egy szinte végtelen virágos zarándoklás a két ravatalhoz.

A hamvak meghoszorúzása.

A kormány koszorujának átadása után elsőnek a képviselőház koszoruját tették le. Rákóczi koporsójára Justh Gyula elnök, Thökölyre Rakovszky István alelnök. Azután a függetlenségi párt Rákóczi ravatalára Kossuth Ferenc, Thökölyre Apponyi Albert gróf. A főrendiház koszoruját Nákó Kálmán gróf fiumei kormányzó tette le, Zemplén megye koszoruját három idegen

Gyászolt az egész ország, gyászolta elnyomatását. Kohó zsarátnokába dobott vasként izzott a lelkek mélyén a visszafajtott szenvedély, s végre is az önkény uralom forgatagába került nemzet sebzett oroslánként körült fel, nyílt ellenállásba ment át a végig sértett magyar.

Thököly fejedelem bontotta ki a nemzeti ellenállás zászlaját, Zrinyi Ilona pedig, kit a fejedelem megkért, felismerve benne a nemes, ideális, honszerető lelkét, nőül ment hozzá, s azután ők tartották ébren a nemzeti küzdelmeket, s ők iparkodtak ketten megszüldíteni hazánk jövődjé jobb sorsát.

De fájdalom, más volt írva a sors könyvében a számos megpróbáltatás a sok ellenséggel való küzdelem így olvasztotta le a magyarságot, mint tavaszi napsugar a havat. Úgyöket elvesztették s ők voltak az első, kik megízlelték a számkivetés keserü kenyerét.

Most mind visszatértek, útjuk dalutttá változott. A rohogó vonat a mint belerohan az éj tengerébe, vértűzű szemével biborpalástot von a fejedelmi érkezők elő. Örömtűzek gyulladnak ki, csillagok szállanak le a földre, szikrákkal telik meg a lég, villik esővélják fáklyákat, üdviválgás támad érkeztek nyomán. Rákóczi zászlait lengeti a szél, zúgnak a harangok, ima száll a mennybe, győzött az ige, győzött az igazság, velünk van Rákóczi szelleme.

földön nőtt virágból font koszoru követtek: a bukaresti, a krajovai és a pitești magyarok hozták Polány szerkesztő vezetésével. A kocsikban maradt koporsók sem maradtak virágtalanul, Polonyi Géza gyönyörű beszéddel tette le Beresényi és Sibrik koporsóira a függetlenségi párt hatalmas koszoruját. Rákóczi ravatalára az alkotmány-párt koszoruját Andrassy Gyula gróf, a néppártét Cernoch képviselő tette le.

Az orsovai áll. tisztviselők koszoruját Wallandt Ernő miniszteri tanácsos, a községét Freyler Ignác községi előljáró, az orsovai magyar nők koszoruját Tűzkövy né úrnő helyezte el. — Végezetül az orsovai áll. polgári és el. iskolának mintegy 700 tanulója vonult el a katarfalkok előtt, mindegyik gyermek egy-egy virágcsokrot hintve a nagy fejedelmek lábai elé.

A szerbiai küldöttség.

Kissé késve, féltizenegy tájban érkezett meg a belgrádi hajó 320 ünneplő utasával, Marinkovics, a szerb újságíró egyesület elnökének vezetésével. Tömör sorban, hajadonfővel vonultak Rákóczi ravatala elé és Marinkovics megilletődött hangon mondott pár szóval tette le honfitársai óriás koszoruját. A szerbeket, a kik között a szkupstina tizennyolc tagja is volt, hatalmasan megéltették.

A szerbek csalódottan távoztak. Úgy értesültünk, hogy nemcsak a beszéd megtartásától tiltották el őket, de a miniszterelnök sem fogadta a küldöttséget. Ennek következtében a küldöttség azonnal hajóra szállt, s visszatért hazájába, bár ezt eredetileg csak másnapra tervezte.

A hamvak továbbitele.

A koporsó-kitétel rövidebb ideig tartott, mint tervezték, mert zuhogott az eső. Tíz-negy óraker visszatették a koporsókat a vasuti kocsiba, mely már az első magyar állomáson egészen megtelt virággal. A kocsit ajtaját nyitva hagyták, s a közönség kegyeletes szívvvel, szakadatlan sorban zarándokolt a virágos koporsók elé, egészen a vonat indulásáig.

Pontban tizenkét óraker dörögni kezdtek a mozsárágyuk, a pályaudvarra sereglett közönség éljen-riadásban tört ki, a csendőrség tisztelgett s a ravatalos vonat lassan megindult az ország szíve, a főváros felé.

Rákóczi-est a kaszinóban.

Méltó befejezést nyert a nap azzal a szép ünnepélyvel, melyet a kaszinó rendezett. Az izléssel feldíszített terem zsúfolásig megtelt. A Magyar és Férfi dalkörök ezuttal is együttesen működtek s a Hymnus elénekülésével vette kezdetét az est. A fénypontját ez estnek Foltiny Akos ünnepi beszéde képezte, melyet a lap Tárca rovatában egész terjedelmében megtalál az olvasó.

Igen szépen szólott Szentiványi Kálmán a magyar dalkör elnöke, aki Thaly Kálmánra üritette poharát. Ennek hatása alatt Thaly Kálmán üdvözlő táviratot küldött a kaszinó.

Szó esett még az összetartásról, a társadalom tömörítéséről, melyre ha valahol, úgy itt a határszélen van szükség Dr. Kopeček Emil vármegyei aljegyző a dalkörök hazafias missziójára üritette poharát.

A társaság hazafias hangulatban késő órákig együtt maradt.

A kaszinói estélyre hivatalosak voltak a belgrádi szerbek is, de hirtelen eltávozásuk miatt nem jelentek meg, s ezt a következő távirattal mentették ki:

„Kérjük őszinte köszönetünket fogadni szíves meghívásukért, melynek az idő rövidsége miatt s azért nem tehetünk eleget, mert programunk csupán a nagy Rákóczi koporsójának megszorozására szorítkozhatott.

Marinkovich Pál.

a szerb újságírószövetség elnöke.

Ünnepély az iskolában.

A Rákóczi ünnepségeket Orsován az iskolai ünnepély rekesztette be, mely 29-én d. e. 10 órakor folyt le e célból külön feldíszített tornasarnokban. A közönséggel szemben hatalmas fenyő koszorú közepette látható volt Rákóczi Ferenc relief képe, tőle jobbra Thököly, balra Rákóczi pajza és címere, Rákóczi lobogókkal körülveve.

A róm. kath. és ág. ev. templomban mondott gyász-istentisztelet után kezdődött az ünnepély; a közönség a termet egészen megtöltötte. A gyermekek szavalatai, énekei Rákóczira és a kurucidőkre vonatkoztak s általános tettsést arattak.

Az alkalmi beszédet Mihalik Sándor igazgató tartotta, melyben Rákóczi és társai küzdelmét esetelte. A szép ünnepséget a Hymnus rekesztette be.

Az orsovai magyar nők.

Nagy volt az orsovai magyar nők sérelme, midőn arról a drákói rendeletről értesültek, hogy nekik nem szabad a Rákóczi-hamvak beszertelésénél jelen lenniök. Nem is nyugodtak addig, míg ki nem vívták a rendelkezés megmástitását.

Két nappal a hamvak megérkezése előtt, a következő távirat érkezett a főszolgabíróshoz:

Ritter Károlynének miniszter elnök úrhoz intézett kérésére kérem nevezett úrhölgyet értesitem, hogy az orsovai nők tehetnek koszorut a ravatalra ez iránt holnap délután személyesen intézkedem, holnap déli fél kettőkor odaérkezem.

Szerényi,
államtitkár.

Erre megkezdődött a gyűjtés, melyhez a következő hölgyek járultak hozzá.

Tüzkövyéné, Dr. Homokyné, Dr. Szentgyörgyiné, Handlné, Idősb Freyler-né, Ifjabb Freyler-né, Schréterné, Bólicsné, Sibrikné, Kiekné, Schlosserné, Rókay-né, Orelliné, Scheinbergerné, Baerné, Svobodané, Reutterné, Teszákné, Feketené, Mihalikné, Müllerné, Keresztessyné, Bálintné, Rohrerné, Janisné, Foltinyiné, Havelné, Dr. Biróné, Dr. Nagyné, Obitzné, Takátsné, Tompáné, Kochné, Nobelné, Dr. Nadasné, Dr. Breznayné, Dr. Székelyné, Wallandtné, Artnerné, Kundné, Ritterné, Gruberné, Dr. Schwartzné, Theodorné, Spidané, Adamné, Wüsching-né, Boksayné, Dr. Szabóné, Bonominé, Ruszné, Dr. Erdélyiné, Schlesingerné, Bajaschné, Kuglerné, Kakasné, Hilfné, Kleinné, Stuiberné, Franczné, Szalayné, Blochné, Ascherné.

Eleinte úgy volt tervezve a dolog, hogy az összes adakozó hölgyek testületileg járulnak a koszorúval a nagy fejedelem ravatalához, s ez okból valamennyien meghivattak a Korona-kápolnához, hogy a felvonulás innen annál diszesebb legyen.

A szép tervet azonban ismét elrontotta a felsőbb drákói intézkedés, mely kimondotta, hogy a hölgyek közül csak 30-an bocsájtatnak a beszertelés tartama alatt a ravatalokhoz. Erről a korlátozó rendeletről az intézkedő hölgybizottság azonban csak pénteken este 5 órakor értesült, vagyis akkor, amidőn a meghívás a Korona-kápolnánál való találkozásra már megtörtént.

A Kápolnánál egybegyűlt hölgyeket nagyon kellemetlenül érintette a számkorlátozása, de éppen oly kellemetlen volt az a rendezőségre is. Ezekből mindenki világosan láthatja, hogy itt nem a hölgybizottságban keresendő a hiba, hanem a felső intézkedésben, annyival inkább, mert hisz az állomás kongott az üreségtől.

Némelyek a magyar hölgyek koszorúzási mozgalmát a helybeli *Általános Jótékony Nőegyesület*l hozták kapcsolatba, s azért mert a 30-as bizottságból kimaradtak, a jótékony egyesületből kikarnak lépni. Ez teljesen téves felfogás. A koszorúzás a Nőegyesülettől teljesen független aktus volt, azt az orsovai magyar nők rendezték, melynek vezetőitől — mint ahogy az a fentebb előadottakból világosan kitűnik — sérelmek elkövetése a legtávolabb állott.

Meg vagyunk győződve, hogy ezek után senki sem fog panaszkodni sérelmekről, nem fog egyetlen tag sem kitépni a Jótékony Nőegyesületből, amely kilépés nem volna igazságos, már csak azért sem, mert azok sínylenék meg, akik a legártatlanabbak: a támogatásra szoruló szegények.

HIREK.

Rákóczy ünnepély. A pályaudvari telepen alig egy éve megalakult polgári körhazafias összejövetelt rendez november 3-án, melyre kortagok és vendégek egyforma vendégszerető szíveséggel lesznek meghíva.

Az ünnepélyről a következő értesítést kaptuk: Az Orsovai Pályaudvari Polgári „Társaskör“ november 3-dikán, este 8 órakor rendezendő Rákóczi ünnepély sorrendje: 1. Hymnus Éneklük a kör tagjai. 2. Elnöki megnyitó. 3. Rákóczi sirja. Irta Radó Antal. Szavalja: Links Emil. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Ormai Balázs. 5. Rákóczi tárógtója. Irta Pósa Lajos. Szavalja: Patay József. 6. Rákóczi. Irta Endrődi Sándor. Szavalja: Somogy Margit k. a. 7. Elnöki zárszó. 8. Szózat. Éneklük a kör tagjai.

Hajó-forgalom. Ezennel tudomásul hozzuk, hogy a póstahajók az Orsova és Galaci vonalon november hó 1-sejétől 3 órakor indulnak lefelé.

Léket kapott uszály. A D. G. T. egyik uszálya, amely Verciorován gabonával meg lett rakva a múlt hó 29-én a felső Duna felé történt vontatása alkalmával a Greben feletti „Bivoli“ nevű zuhatagszakazon a kis víz miatt sziklára került és egy raktárában léket kapott a hová a víz benyomult. A D. G. T. itteni

felügyelősége a hír vétele után azonnal a szükséges mentési munkákat eszközölte és még az említett nap folyamán a „Daniel“ nevű vontatóhajót a gőszivattyúval, gőzdaruval és egy uszályal a szerencsétlenség színhelyére kiküldötte, és a gabonarakomány átrakodását fogatosította.

Eltűnt pinczér. A múlt számunkban irtuk, hogy Müller István 33 éves pinczér a ki a „Margit“ hajón alkalmazva volt a múlt hó 17-én nyomtalanul eltűnt. A múlt napokban azaz október 29-én reggel egy férhulla a honvéd gyakorlóter mellett dunapaton a hullámok által partra dobott és ezen hullában felismerték az elveszett pinczért.

A szerencsétlenül járt ember vagy ittas állapotban hajóra térti akarván véletlenül a Dunába esett, vagy pediglen öngyilkossággal követett el. A hatósági bizottság, a mely a hullát megvizsgálta azon a külerőszaknak semmi nyomát nem találta és a hullának az itteni kórházi halottas kamrába történendő átszállítását elrendelte. A szerencsétlenül járt pinczért tegnapelőtt eltemették.

Olcsó csokoládé. Érdekes kérdésben hozott a főváros tanácsa másodfoku elvi jelentőségű határozatot. Egy csokoládégyáros ugyanis olyan csokoládét is készített, melyben a kakaomag hártájának bizonyos mennyisége is bennmaradt és ezt a gyármányt roppant olcsón árusította. Ezt az eljárást a kerületi előljáróság, mint elsőfoku egészségügyi hatóság hamisításnak minősítette és a gyárost megbüntette. Az érdekelt fél fellebbezése folytán a másodfokon a tanács foglalkozott az ügygel és az elsőfoku ítélet megváltoztatásával a gyárost a büntetés alól felmentette. Az indoklásban a tanács röviden ezeket mondja: Minthogy a kakaomag hártája az egészségre éppen nem bír ártalmas befolyással továbbá mert a csokoládé gyártáshoz megkívántató kakaónak sem a mennyisége sem a minősége hivatalosan megállapítva nincs és a kakaomagnak a hártájától való kisebb vagy nagyobb mérvű megtisztítása csak a csokoládé minőségét befolyásolja, mely utóbbi egyébként a különböző minőségű gyártmány áraiban nyer kifejezést, a jelzett gyártási eljárást hamisításnak nem minősítheti és az érdekeltet felmenti.

A gummi-árak emelése. Az osztrák és magyar technikai gummiáru gyárok tekintettel a nyersanyag újabb drágulására, november 1-től kezdődőleg az árakat 5%-kal felemelték. Az osztrák gummiszalag és gummiczipő gyárosok szintén 5% áremelést léptettek életbe.

Egy új magyar találmány. A technika és az ipar számos nevezetes vívmánya és sikere ismét magyar nevekkel van egybeforrva. Most is egy magyar ember nagyhorderejű találmányáról adhatunk hírt, aki ezen közérdekű találmányával az épülethomlokzat-, szoba-, fal-, fa-, kő-, fész-, fém- stb. festés terén egész új korszakot fog életre hívni nemcsak nálunk, hanem a külföldön is mindenütt. A találmány közérdekű jelentőségével fogva méltán megérdemli hogy ismertetésével behatóbban foglalkozzunk, mert hiszen minden háztulajdonost, építetőt, lakót, orvost, szülőt, gazdát, gyárost stb. a találmány közelebbről érdekel.

Előfizetési ár

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Kérjük t. előfizetőinket, kik a lap előfizetésével még hátralékban vannak, azt minél előbb kiadóhivatalunkhoz szíveskedjenek beküldeni.

Előfizetési ár:

egy teljes évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni szíveskedjék.

Jó házból való tisztességes fiu

Nyomdászinasnak
azonnal fölvetetik
Handl József,
nyomdájába.

TÖRÖK szerencsésje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bank házunknak kedvez. Rövid idő alatt 27 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyraecselült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **4.000.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet: A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény **1.000.000** korona; továbbá 1 jutalom esetleg **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**, 2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000**, 1 á **50.000**, 3 á **40.000**, 3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — .75, vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 korona.

$\frac{1}{2}$ " " " 3.—, " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " 12 "

A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul.

Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1906. é. november hó 4-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa.

Sürgőnycím: bankház R.-T. Budapesten Sürgőnycím: Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a.

I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Teréz-körút 46/a.

III. fiók: Múzeum-körút 11/a.

Handl József

ORSOVA

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉSE AJÁNLIJA MINDENNEMŰ NYOM-
TATVÁNYAIT ÉS TANSZER FELSZERELÉSEIT.

Hirdetések

legjutányosabban felvétetnek.

Mit igyunk?

Az elsődrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyí vizsgálatok s ajánlatok az Agnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszeré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kétly, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, a kik az Agnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorhajajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kura után, esontlagynál, angolkórúknál, vese- és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Hástartások számára másféltiteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szóaviznél is olcsóbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, mert **Kedvelt borvíz!** feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgy-szervi betegségeknek.

Főraktár: Scheinberger Mór úrnál Orsován.